

εἰς κοιλάδα τινά, ήτις δίλογον ἐστενοῦτο πρὸ αὐτοῦ καὶ ήτος οἱ ἀπόκρημνοι βράχοι ἀνταπέδιδον τὸν φοβερὸν κρότον τῶν ἀνερχομένων ὑδάτων. Ἡ κοιλαῖς αὕτη ἐπερατοῦτο εἰς τινὰ βραχώδη χαράδραν, εἰς τὴν εἰζοδὸν τῆς ὁποίας ἐστάθη. Καταδιωκόμενος ὑπὸ τῆς θαλάσσης εἰςεχώρησεν εἰς τὴν στενήν ταύτην πόλην καὶ εἰρρόθη διὰ μᾶς εἰς ὑπόγειον καὶ σκοτεινὸν διάδρομον, ὃπου οὐδεὶς πλέον κρότος ἐφθανεν εἰς τὰς ἀκούσεις του.

Ἐπὶ μακρὸν ἔξηκολούμει προχωρῶν εἰς τὴν στενήν ταύτην ἀτραπὸν καὶ ἐν τῷ σκότει ἀνέζητει ἐπιμόνως τὴν ἔξοδον. Ἡδη τὸ ἔδαφος ἥρχισε νὰ κλίνῃ πρὸς τὰ κάτω, καὶ ὡδήγηει αὐτὸν πάντοτε βαθύτερον, ὡςτε ἐφαίνετο ὅτι ἔμελλε νὰ κατέλθῃ εἰς ἀτελεύτητον βάθος.

Τοιουτοτρόπως κατῆλθε πολὺ βαθέως, ὅτε μακρόθεν εἰς τὸν ἀδιαπέραστον ζόφον ἐφάνη λάμψις τις· τότε ἥρχισαν νὰ εὑρύνωνται οἱ τοῖχοι τῶν βράχων, ἐλαφρῶς δὲ ἐκινεῖτο δὲ ἡρῷ ἐκ μακρόθεν ἀκουομένων ἀσμάτων· ἥρχισε νὲ ἀναπνέῃ ἐλευθερώτερον καὶ ἐπετάχυνε τὸ βῆμα, πάντοτε πρὸς τὰ ἐμπρὸς εἰςεχωρῶν· τὰ πάντα πρὸ αὐτοῦ ἐγίνοντο δίλογον φωτεινότερα καὶ εὐκρινέστερον ἥκούντο οἱ τοῖχοι, διὰ νὰ φθάσῃ δρμως εἰς τὴν πηγὴν τοῦ κέντρου ἐπρεπεν ἀκόμη πολὺ νὰ δοιοπορήσῃ, λίαν βαθέως ἀκόμη νὰ κατέλθῃ.

Τότε εἶδε θαυμασίας μορφάς! Εἰς τοὺς ἀπεράντους καὶ ὑπογείους ἐκείνους θόλους ἥσαν ἀναρίθμητοι ἵστοι, εἰς ἐκαστὸν τῶν διποίων δύο δρμοῖαι πρὸς ἀλλήλας μορφαὶ ὄφαινον ἀνταγωνιζόμεναι. Ἐν μόνον διακριτικὸν σημεῖον εἶχον· αἱ μὲν ἔφερον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς λάμποντας ἀνθρακας, αἱ δὲ ἀντίπαλοι αὐτῶν σιδηρᾶ στέμματα, δράκοις δὲ ή δύναμις τῶν πρώτων ὑπερενίκα ἐπετείνετο συγχρόνως καὶ ή λάμψις τοῦ λίθου, δὲν ἔφερον· μόνον δὲ ἐπὶ τῶν λίθων τούτων πρήχετο τὸ φῶς τῆς μυθώδους ταύτης χώρας.

Ἀμέσως δρμως ἀνεγνώρισε τὰς εἰς τὸν πλησιέστατον αὐτῷ ἵστον καθημένας, διότι ἀπαστοι ἥσαν ὡς καὶ ή θαυμασία ἐκείνη γυνὴ μελανείμονες καὶ κατηφεῖς καὶ ή μέλαινα

κόμη κατέπιπτεν ἀπὸ τοῦ φωτοβολοῦντος μετώπου μέχρι τῆς ὁσφύος. Καὶ η μὲν ἔφερε τὸν λάμποντα ἀνθρακα, η δὲ τὸ σιδηροῦν στέμμα· ἀμφότεραι προςήλωσαν ἐπὶ αὐτοῦ σκυθρωπῶς τὰ βλέμματα, αὕτη μὲν δὲν αὐτῶν φῶς, ἐκείνη δὲ ζόφον ἐκπέμπουσα, ἐπάλαιον δὲ ἐναγωνίως καὶ ὄφαινον· ἐπλησίασε περισσότερον εἰς τὸν ἵστον καὶ εἶδε τὸ ὄφασμα, ὅπερ ὄφαινον, — ήτον η ζωή του.

— Σᾶς ἀνεγνώρισα, ὡς πνεύματα τοῦ πεπρωμένου μου, ἀνεφώνησεν δὲ Ἀδελβέρτης, σέ, ὡς φωτοβόλες ἀνθρακές τῆς ἴδιας μου δυνάμεων, καὶ σὲ τὴν ἀντίπραξιν τῶν ἐξωτερικῶν τοῦ κόσμου δυνάμεων σὺ δρμως, ὡς λαμπρὲς ἀνθρακές, θὰ νικήσῃς ἐπὶ τέλους!

Μόλις ἐπρόφερε τοὺς λόγους τούτους καὶ ἤκουσε τὴν ἔξης ἀπόκρισιν. — Ιδὲ πρὸς τὰ ἄνω! Καὶ εἶδε τὰ ἔξης.

Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χώρου καὶ ἐπὶ θρόνου ὄφηλοῦ ἐκάθιδο μετ' ἀπεριγράπτου μεγαλοπρεπείας εἰς γέρων · · · ἐπὶ τοῦ μετώπου του ἔφερε τὸ ὄνομά του — ΑΝΑΓΚΗ. Ἐνδυμά του ήτον δὲ ἀστερόεις οὐρανός, ἐν τῇ ἀριστερᾷ ἐκράτει λύραν καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἔκρους τὰς χορδάς, διθεν ἐξεπέμποντο αἰώνιαι ἀρμονίαι. Ὁσάκις δὲ ἐπραττε τοῦτο, οἱ ἀστέρες τοῦ ἐνδύματός του διετάσσοντο κατὰ τους τόνους, ὅπως δὲ διετάσσοντο οἱ ἀστέρες, οὕτω καὶ δὲ ἀγῶν τῶν ὄφαινουσῶν γυναικῶν ἐπετείνετο ἔτι μᾶλλον. Αἱ κινήσεις των, η πτῶσις καὶ η ἀνύψωσις αὐτῶν, τὸ ὄφασμα καὶ τὸ φῶς, δὲ ἐξέπεμπον οἱ ἀνθρακες, ὅλα ταῦτα ἥσαν τόνοι προερχόμενοι ἐκ τῶν χορδῶν τῆς λύρας του.

Ἐπὶ δὲ τοῦ βωμοῦ πρὸ τοῦ θρόνου τοῦ γέροντος εἶδεν δὲ Ἀδελβέρτης τὸν βόστρυχον τῆς κόμης του συνηνωμένον μετὰ τοῦ ἄλλου ἐκείνου βοστρύχου· ἐξήγγαγε τὸν δακτύλιον καὶ ἀνέγνω ἥδη ἐπὶ αὐτοῦ — ΣΥΝΘΕΛΕΙΝ. Γονυπετής προεκύνησε τὸν θρόνον. — Τότε ἐξύπνησε καὶ εἶδεν δὲ τοιούτοις τοῖς πρόσωπον πρὸς τὸν ἐξ ἀνατολῶν ἀνερχόμενον ἥλιον.

(Ἐκ τῶν τοῦ Chamisso).

ΑΠΡΙΛΙΑΤΙΚΗ ΝΥΚΤΑ.

Χρυσᾶ διαμαντοκόλλητα τὸ ἀστέργα καμαρόνουν καὶ τὰς γλυκεῖς ἀκτίναις των 'ς τὰ φύλλα ἀνακατόνουν, πέφτει δροσούλα σταλακτὴ 'σὰν τὸ μαργαριτάρι, καὶ η πασχαλιὰ μοσχοβολᾶτε τῆς λεμονιάς ζευγάρι· μέσος ἀπὸ τὰ φυλλοκάρδυα των τὰ λούλουδα ἀναστάνουν καὶ η μυρωδιάς των καὶ νεκροὺς ἀκόμη ἀναστάνουν. Χαρά 'ς τον ποῦ μπορεῖ νὰ ζῆ μέσος τοὺς ἀνθούς τὸ Απρίλην καὶ ἔχει ἀγάπη 'ς τὴν καρδιὰ καὶ ἔχει φιλιὰ 'ς τὰ χεῖλη· χαρά 'ς ἐκείνον ποῦ μπορεῖ 'ς ἀνθοστρωμένα μέρη τὴ λατρευτὴ ἀγάπη του κρατῶντας ἀπὸ τὸ χέρι νὰ ξενυκτᾶ 'ς τὸν ἔρωτα, 'ς τὰ χάδια, 'ς τὰ φιλιά.

Μίλει σὲ γλώσσα ἀγνώριστη η τόση συγαλιά καὶ ἀπαντᾶ 'ς τὰ λόγια της τῆς νύκτας τὸ ἀηδονάκι, τὰς ἀσημένιας του ματιὰς σκορπᾶ τὸ φεγγαράκι, τὸ Απρίλην τὸ τριγατάρυπλο, ἀταίριαστο 'ς τὸ χρῶμα, θαρρεῖς καὶ ἐκείνο σου 'μιλεῖ, δρμοῖα μὲ κόρης στόμα . . . Σὰν ρόδο ἀπριλιάτικο ἀνοίγεται η καρδιά μου· καὶ βράζει χίλιαις μυρωδιαὶς τὰ χίλια αἰσθήματά μου· τὸ ρόδο διπού ηγάπει καὶ καρδιὰ τὰ στήθη μου στολίζει γιὰ μιὰ ξανθούλα μοναχὰ διάδρομο ἀνθίζει γιὰ μιὰ ξανθούλα μοναχὰ σκορπᾶ τὴ μυρωδιά.

Τόση ἀγάπη δὲν χωρεῖ 'ς ἀλληλη καμμιγὰ καρδιά! Αρχίζει ἀπὸ τὰ στήθη μου καὶ φθάνει 'ς τὰ οὐράνια . . . Καὶ ἐκείνη ποὺ ἀγάπησα θάχη τὴν περιφάνεια στὶς τὸν κόσμο 'σάν τοι δὲν ἀγαπήθη καὶ ἀλληλη· τὸ νοιάθει πῶς 'ς τὰ δροσερὰ καὶ ἀγγελικά τῆς κάλλη μιὰ τέτοιού ἀγάπη 'ταίριαζε, ἀτέλειωτη, μεγάλη· Τὸ ἀστέργα μπρὸς 'ς τὰ μάτια τῆς ἀπὸ τὸν οὐρανόν των σβυοῦνται, καὶ τὶ ματιάς μας σμίγουνε καὶ ἀχόρταγα φιλιοῦνται καὶ η καρδιά της τὸν οὐρανὸν τὸν ἔρωτα σκορπᾶ.

Δὲν θέλω περισσότερο αὐτὴν νὰ μὲ ἀγαπᾶ, ἔχει καρδούλα τρυφερή, διλόδροση η ξανθή μου καὶ διαλογικά πειρά θερμή, δρμοῖα μὲ τὴ δική μου, θά μαραθῆ 'σὰν λούλουδο — σχι, δὲν τὴν ἀφίνω νὰ καίγεται σπως καίγομαι, να σβύνη δρπως σβύνω. Εἴνιη η καρδιά μου δυνατὴ καὶ ἀλλογάτικα πλασμένη καὶ ἀντὶ γιὰ αἴμα, πύρινο ποτάμι τὴν δικτυάνει· καὶ χίλια χρόνια ἐδῶ 'ς τὴ γῆ τέτοια καρδιὰ καὶ διατηρεῖται καὶ γιὰ μιὰ ξανθούλα μοναχὰ σκορπᾶ τὴ μυρωδιά.

Μιὰ τέτοια νύκτα τέ δνειρα κ' ἐπιδυμιάτις γεννᾶ! κάνει φτερά ή μυρωδιά ή δροσοστολισμένη κ' από τὰ λούλουδα πετᾶ καὶ γύρω μου διαβαίνει, καὶ εἶνε τόσω ζωντανή που λέει πῶς θὰ μιλήσῃ... Γυρεύει κάποια ὠμορφη νὰ τὴν γλυκοφιλήσῃ, ζητᾶ γιὰ κρίνο, κάτασπρο καὶ ἀπαλὸ χεράκι, καὶ χείλη γιὰ τριγαντάφυλλο νὰ πλανεθῇ λιγάκι, γιατὶ ἔφυγε ἀπὸ λούλουδο καὶ λούλουδο γυρεύει· χαρὰ 's αὐτὴν τὴν ὠμορφη, δπου τὴν ἀγναντεύει καὶ ἀπλόνεται ή μάρισσα καὶ τὴν μοσχοφιλεῖ!

Ἐλα, ξανθούλα μου γλυκεῖά, ξανθούλα μου καλή, τᾶστρα ψῆλα 's τὸν οὐρανὸν ἀμέτρηταις χιλιάδες τρεμουλγαστὰ θὰ φέγγουνε τοῦ γάμου μας λαμπάδες, ή κάτασπραις τριγανταφυλλαῖς 's τὰ ρόδα φορτωμέναις,

ἢ πασχαλιάτις κ' ή λεμονιάτις ή μοσχομυρωμέναις, σσα λουλούδια ἀνθίσανε καὶ σσα θὲ ν' ἀνθίσουν λαχταριστὰ προσμένουνε νὰ σὲ μοσχομυρίσουν, καὶ η βανίλια ὀλόδροση σὲ καρτερεῖ καὶ αὐτή.

Εἶνε μικρὴ η καλύβα μας, μικρὴ μὰ ζηλευτή· τριγύρω της καμαρωτὸ ἄγγοκλημ' ἀνεβαίνει,

κ' η ἀκακία, ή χλωμή τ' Ἀπρίλη ἐρωμένη· ἔξω 's τὰ θύρα φουντωτὰ κλωνάρια θὲ ν' ἀπλώσῃ μὴν τύχη κάποια ἀνέσπλαχνη νεράΐδα καὶ μᾶς νοιώσῃ κ' ἔλθη η ζηλιγάρα μυστικὰ καὶ ἀρπάξῃ τὰ φιλιά μας... .

Ἐλα, ξανθούλα μου γλυκεῖά — τὰ τόσα δνειρατά μας, σσα η ἀγάπη ἔστειλε καὶ σσα θὲ νὰ στείλη, 'σαν μυρωδιάτις νὰ σκορπισθοῦν 's τὴ νύκτα τοῦ Ἀπρίλη.

1885.

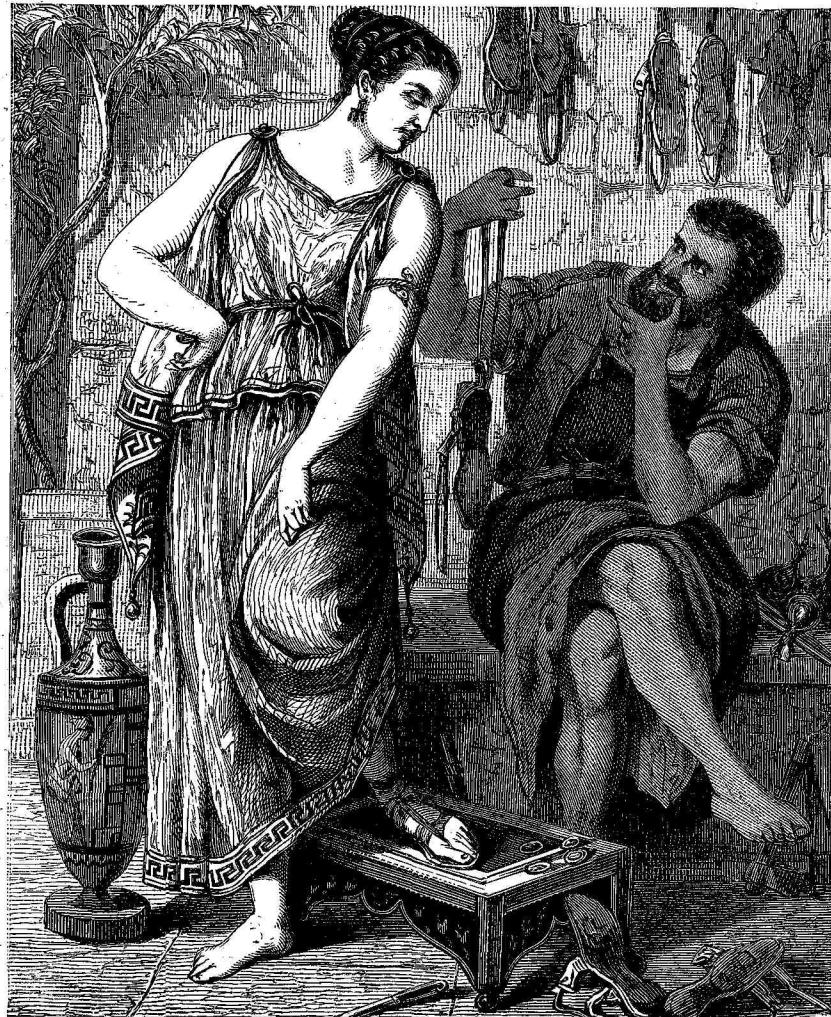
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ.

ΤΟ ΛΑΒΑΡΟΝ ΚΑΙ Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Νπδ Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΤΟΠΟΥΛΟΥ*). (Εἰκὼν Ραφαήλ ἐν σελ. 233).

Εὔσεβιος δ. Παμφίλου, δ ἐπὶ Κωνσταντίνου ἀκμάσας

ἐπίσκοπος Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, δεῖτις ἐγένετο δημιουργὸς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἴστορίας καὶ ἀλλῶς ἀνεδείχθη περὶ τὴν ἴστορίαν καὶ τὴν χρονολογίαν ἀγήρλαγουάξιος, συνέταξε καὶ εἰς τὸν βίον τοῦ Κωνσταντίνου λόγους τέσσαρας, ἐν οἷς βεβαιοῦ ὅτι παρ' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως ἦκουσε βραδύτερον διηγούμενα σσα κατὰ τὴν κρίσιμον ἐκείνην τῆς ζωῆς αὐτοῦ στιγμὴν συνέβησαν. Προσευχομένου λοιπὸν τοῦ βασιλέως, λέγει, καὶ λιταρῶς ἱετεύνοντος τὸν πατρῷον Θεόν, ἵνα ἐπορέη τὴν ἑστοῦ δεξιὰν εἰς τὴν προκειμένην δυσχέρειαν, ἐπεφάνη θεοστήματις τις πάραδοξωτάτη· Ο ἥλιος ἥτο περὶ μεσημβρίαν· δ. Κωνσταντίνος ἐπορεύετο μετὰ τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ, δὲ αἴφνης εἶδεν δρφαλμότονῶς ἐν τῷ οὐρανῷ ὑπερκείμενον τοῦ ἥλιου σταυρὸν ἐκ φωτὸς συνιστάμενον καὶ φέροντα ἐπιγραφήν· „τούτῳ νίκα“. Ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῷ θεάματι, ὅπερ εἶδε καὶ

ΑΡΧΑΙΟΣ ΕΛΛΗΝ ΣΑΝΔΑΛΟΠΟΙΟΣ.

ἔθαύμασεν ἀπαξ δ περὶ αυτὸν στρατός, διηπορει πρὸς ἑαυτὸν λέγων, τί ἀρι σημαίνει τὸ φάσμα μέχρις οὐ, ἐπελθό-

λοῦντα τὸ δνομα τοῦ Χριστοῦ διὰ τῶν δύο πρώτων αὐτοῦ Ἑλληνικῶν χαρακτήρων, ἥτοι τοῦ Χ καὶ τοῦ Ρ, συμπεπλεγμένων, ὅπερ μετέπειτα ἔφερε πάντοτε δ βασιλεὺς καὶ ἐπὶ τοῦ πράνους αὐτοῦ. Ἀπὸ τοῦ πλαγίου κέρατος τοῦ ἐπὶ

*). Ἔν τῇ Ιστορίᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Εθνους, τόμ. Β'. σελ. 552—555.